

Декан Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, на основу члана 53. и 73. Статута Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, и члана 15. став 5. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, донео је 30.10.2023. године

РЕШЕЊЕ

Ставља се на увид јавности Извештај Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације

„Меродавно право за наслеђивање у међународном приватном праву Европске уније“

и испуњености услова кандидата Војина Чекрлића и предложеног ментора, за израду докторске дисертације објављивањем на интернет страници Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, у трајању од 15 дана.

Образложење

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације *„Меродавно право за наслеђивање у међународном приватном праву Европске уније“* и испуњености услова кандидата Војина Чекрлића и предложеног ментора, за израду докторске дисертације образована Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, Број: IV-02-501/18 од 11.07.2023. године, доставила је Факултету Извештај, дана 20.10.2023. године.

Сагласно члану 9. став 2. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта (2020), по добијеном позитивном мишљењу надлежних органа Универзитета у Крагујевцу, Факултет ставља на увид јавности достављени Извештај.

Имајући у виду наведено, донео сам решење како гласи у диспозитиву.

Решење доставити:

- Сајт Факултета,
- Архива.

ДЕКАН
Проф. др Драган Вујисић

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ			
ПРИМЉЕНО: 20 10 2023			
Срг. јед.	Број	Година	Вредност
	2700		

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

Предмет: Извештај комисије за оцену научне заснованости теме и испуњености услова кандидата и предложеног ментора за израду докторске дисертације

Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, број IV-02-501/18 од 11.07.2023. године, формирана је Комисија за писање Извештаја о оцени научне заснованости теме докторске дисертације под називом „Меродавно право за наслеђивање у међународном приватном праву Европске уније“ и испуњености услова кандидата Војина Чекрлића и предложеног ментора, др Славка Ђорђевића, редовног професора Правног факултета Универзитета у Крагујевцу за ужу међународноприватноправну област. Комисија је формирана у саставу

1. Др Славко Ђорђевић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, ужа међународноприватноправна научна област, председник Комисије;
2. Др Сања Марјановић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Нишу, ужа међународноправна научна област, члан Комисије;
3. Др Тамара Ђурђић Милошевић, доцент Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, ужа грађанскоправна научна област, члан Комисије.

Пошто је размотрила поднету пријаву теме докторске дисертације, Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографија и преглед научно-истраживачког рада кандидата

Кандидат Војин Чекрлић рођен је 22.12.1992. године у Пећи. Основну школу „Свети Сава“ у Великој Плани завршио је 2007. године као носилац дипломе „Вук Караџић“, а средњу школу „Гимназија Велика Плана“, смер природно математички, 2011. године са одличним успехом. Основне академске студије права завршио је на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу 2016. године, са просечном оценом 9,03, а мастер академске студије правана истом факултету 2017. године са просечном оценом 10, одбранивши мастер рад на тему „Принцип најближе везе у Рим I Уредби“. Докторске студије на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу уписао је академске 2017/2018. године, на ужој међународноприватноправној научној области. Све испите предвиђене наставним планом и програмом докторских студија положио је са просечном оценом 10 и успешно одбранио предвиђене студијско-истраживачке радове, и то: Студијско-истраживачки рад под насловом „Одступања од принципа јединствене заоставштине применом Уредбе о наслеђивању“, као и студијско-истраживачки рад – избор теме дисертације, под називом: „Меродавно право за наслеђивање у међународном приватном праву ЕУ“. Од испита на докторским студијама положио је следеће предмете: Писање и презентовање научних радова (оцена 10), Методологија научно-истраживачког рада (оцена 10), Међународно приватно право – одабране теме (оцена 10), Алтернативно решавање спорова са елементом иностраности (оцена 10) и Наследно право – одабране теме (оцена 10).

Током трајања докторских студија кандидат је засновао 2019. године радни однос код адв. Гаговић Миладина у Ћуприји као адвокатски приправник. Током 2022. године положио је правосудни испит. Истиче да у посебну сферу његовог научно-стручног интересовања, релевантног за научно истраживање у сврху израде докторске дисертације, спадају анализа правила за одређивање меродавног права и с тим у вези примена општих института међународног приватног права на наслеђивање са елементом иностраности у ЕУ. Добро познаје

рад у Windows оперативном систему и MS Office софтверском пакету, као и програме за претраживање база података. Поседује напредан ниво знања енглеског језика и средњи ниво знања немачког језика.

Кандидат је објавио следеће научне радове:

1. Чекрлић, Војин, Ограничењпредмета поступка за расправљање заоставштине пред судом државе чланице – примена чл. 12 ЕУ уредбе о наслеђивању, Форум: Часопис за правне, економске и друге друштвене науке, 2020 1 (1-2), Универзитет у Крагујевцу, Крагујевац, 2020, стр.43-66, ISSN (Online): 2683-5983, UDK: 341.96:347.65.
2. Чекрлић, Војин, Уобичајено боравиште као основна тачка везивања за одређивање меродавног права за наслеђивање из чл 21 ст. 1 ЕУ Уредбе о наслеђивању, Гласник права, број 1/2021, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, 2021, стр. 17-34, ISSN (Online): 1450 – 8176, УДК: 341.9:347.64/.68, DOI: 10.46793/GP.1201.017C M52

2. Научни приступ проблему предложеног напрта докторске дисертације и процену научног доприноса крајњег исхода рада

Кандидат Војин Чекрлић предложио је тему докторске дисертације под насловом „Меродавно право за наслеђивање у међународном приватном праву Европске Уније“. Тема наслеђивања са елементом иностраности на подручју ЕУ веома је актуелна и сложена, те је стога и њена обрада од великог значаја.

У својој пријави докторске дисертације кандидат наводи да су, пре доношења ЕУ бр. 650/2012 Европског Парламента и Савета о надлежности, меродавном праву, признању и извршењу одлука и аутентичних исправа у материји наслеђивања и о Европском сертификату о наслеђивању¹ (у даљем тексту: Уредба о наслеђивању), државе чланице ЕУ предвиђале различита решења у погледу принципа наслеђивања (принцип јединствене заоставштине и принцип подељене заоставштине), као и у погледу основне тачке везивања за одређивање меродавног права (држављанство, пребивалиште, уобичајено боравиште оставиоца), што је доводило до одсуства координације између правних поредака држава чланица, правне несигурности и непредвидивости у планирању расподеле заоставштине, као и нарушавања принципа најближе везе у случају примене ригдних тачака везивања као што је држављанство оставиоца. Тек доношењем Уредбе о наслеђивању је постигнута хармонизација између држава чланица у области наслеђивања и прихваћен принцип јединствене заоставштине, према коме ће се за расправљање заоставштине примењивати једно меродавно право, при чему је као основна тачка везивања прописано уобичајено боравиште оставиоца у моменту његове смрти. Такође, као могућа тачка везивања је прописана и ограничена аутономија воље оставиоца. Имајући наведено у виду, кандидат наводи да ће значајан део истраживања бити усмерен на анализу оправданости основних правила Уредбе за одређивање меродавног права за наслеђивање и утицаја њихове примене на остварење принципа права ЕУ и принципа Уредбе о наслеђивању. С тим у вези предмет истраживања, како кандидат наводи, посебно ће бити анализа примене основних института међународног приватног права на наслеђивање са елементом иностраности на подручју ЕУ. Даље, имајући у виду тенденцију хармонизације српског права са правом ЕУ, као и превазиђеност наших важећих колизионоправних решења, кандидат истиче да ће посебан део рада бити посвећен критичкој анализи постојећих колизионих норми за наслеђивање

¹ Regulation (EU) No 650/2012 of the European Parliament and of the Council of 4 July 2012 on jurisdiction, applicable law, recognition and enforcement of decisions and acceptance and enforcement of authentic instruments in matters of succession and on the creation of a European Certificate of Succession, *OJ L 201*, 27.7.2012.

прописаних у Закону о решавању сукоба закона са прописима других земаља² (у даљем тексту ЗРСЗ), као и предлагању решења која ће адекватно одговорити савременим изазовима које поставља наслеђивање са елементом иностраности у ЕУ.

Рад који проистекне из напред наведеног истраживања треба, како кандидат наводи у пријави, да испуни неколико циљева. Прво, имајући у виду да се у домаћој теорији писало о меродавном праву за наслеђивање у ЕУ само у појединим његовим аспектима, циљ овог истраживања јесте да се, уз анализу адекватне упоредне литературе и судске праксе, као и праксе Европског суда правде, изврши свеобухватна и систематизована обрада правила за одређивање меродавног права за наслеђивање у Уредби о наслеђивању и разјасне сва спорна питања њихове примене. На овај начин, како наводи кандидат, домаћа теорија међународног приватног права имаће прилику да стекне дубљи увид у комплексност проблема одређивања меродавног права за расправљање заоставштине, што може бити од помоћи у будућој српској законодавној активности. Друго, циљ овог рада је да се аргументује значај основних принципа на којима се заснива Уредба о наслеђивању за остварење правне сигурности, правичности, предвидивости и ефикасности у расправљању заоставштине на подручју ЕУ. Треће, циљ овог рада, је да се објасни зашто је оправдано решење европског законодавца да пропише уобичајено боравиште оставиоца као основну тачку везивања за одређивање меродавног права за наслеђивање и предвиди ограничено право оставиоца да бира меродавно право за наслеђивање. Четврто, имајући у виду да Уредба о наслеђивању није савршен међународни инструмент, циљ овог рада је и критика одређених решења која су нејасна, сувишна и противречна другим решењима и циљевима Уредбе, као и, како наводи кандидат, формулисање предлога за њихову измену. Пето, коначан циљ овог рада, према кандидату, јесте истицање нужности за доношењем новог српског закона о међународном приватном праву који ће одређивање меродавног права за наслеђивање са елементом иностраности регулисати у складу са тенденцијама савременог међународног приватног права, дакле по узору на решења из Уредбе о наслеђивању.

На основу претходно постављеног предмета истраживања, кандидат је у својој пријави формулисао и детаљно објаснио основне хипотезе од којих полази приликом овог истраживања. Реч је о следећим хипотезама:

1. За расправљање целокупне заоставштине треба да буде надлежан суд једне државе чланице који ће у том циљу примењивати једно меродавно право, без обзира на то где се делови заоставштине налазе, при чему критеријум за одређивање меродавног права и међународне надлежности треба да буде исти.
2. Последње уобичајено боравиште оставиоца је адекватна тачка везивања за одређивање меродавног права за наслеђивање у ЕУ и има значајну предност у односу на држављанство оставиоца као тачку везивања.
3. Остацилац треба да има право да бира меродавно право за наслеђивање и његово право избора треба да буде ограничено.
4. Клаузула одступања из чл. 21 ст. 2 Уредбе о наслеђивању не треба да постоји, јер је већ обухваћена уобичајеним боравиштем из чл. 21 ст.1 Уредбе.
5. Заједничке тестаменте са узајамним везујућим дејством за потребе одређивања меродавног права треба у смислу Уредбе квалификовати као уговоре о наслеђивању. Овакав став проистиче из веома штуре и нејасне дефиниције заједничких тестамената у Уредби која је више формалне природе, али и широке дефиниције уговора о наслеђивању која је материјалне природе и која, између осталог, покрива и споразуме који проистичу из тзв. узајамних тестамената
6. Примена института *renvoi* не сме да доведе до нарушавања принципа јединствене заоставштине, као основног принципа на коме се заснива Уредбе о наслеђивању.

² Закон о решавању сукоба закона са прописима других земаља ("Сл. лист СФРЈ", бр. 43/82 и 72/82 – испр. "Сл. лист СРЈ", бр. 46/96 и "Сл. гласник РС", бр. 46/2006 - др. закон).

7. Повреда права нужних наследника не може *per se* да буде санкционисана применом института јавног поретка, већ само ако је заснована на повреди неког од основних принципа државе суда, који се вреднују у контексту принципа ЕУ.
8. Основна решења и принципе Уредбе о наслеђивању треба да усвоји и наш законодавац приликом израде новог закона о међународном приватном праву, тако да се, поред ограничене аутономије воље оставиоца, обезбеди да један суд примењује једно право приликом расправљања целокупне заоставштине, где ће се користити исти критеријум за заснивање међународне надлежности и одређивање меродавног права, и то критеријум последњег уобичајеног бораишта оставиоца.

У складу са постављеним циљевима и предметом истраживања, као и формулисаним основним научним хипотезама, кандидат ће приликом израде дисертације применити више метода научног истраживања, како оних општих научних метода (анализа и синтеза, апстракција и конкретизација, индукција и дедукција), тако и оних својствених области права (правнодогматски, историјскоправни, упоредноправни).

Како би успешно обрадио појмове права, посебно међународног приватног права, кандидат наводи да је потребно да се пре свега користи општим научним методама приликом истраживања. Зато су свакако од велике користи методи анализе и синтезе, апстракције и конкретизације, као методи растављања целине на њене саставне делове, како би се уочила структура одређене појаве и њене унутрашње противречности, с једне стране, и сједињавања различитих таквих делова у целину, с друге стране. Ово је, како истиче кандидат, нарочито важно због тога што се ради о међународном приватном праву, где противречност представља основну проблематику његовог настанка и постојања. Таква је ситуација и у регулисању наслеђивања са елементом иностраности на подручју ЕУ, почев од основних правила за одређивање меродавног права, у чијем се формулисању могу уочити извесне противречности, па преко осталих колизионих норми и општих института међународног приватног права прописаних у Уредби. На пример, како истиче кандидат, ако се посматра принцип најближе везе у члану 21 Уредбе о наслеђивању, може се видети да се састоји из два дела, уобичајеног бораишта оставиоца као основне тачке везивања и клаузуле одступања која ће се применити уколико уобичајено бораиште не одражава принцип најближе везе. Ако се настави процес анализе чл. 21, увидеће се на основу рецитала 23 и 24 да су критеријуми за утврђивање уобичајеног бораишта веома разноврсно и широко постављени тако да ће ова тачка везивања увек представљати одраз принципа најближе везе. То значи, како закључује кандидат, да је постојање клаузуле одступања противречно осталим елементима, тако да ће се, након синтезе и конкретизације и поновног састављања делова принципа најближе везе у целину, утврдити сувишност клаузуле одступања као елемента овог принципа. Са аспекта примене метода истраживања појава на нивоу односа између целине и дела свакако су релевантни и метод индукције и дедукције. Кандидат наводи да се употребом метода индукције, откривајући појединачне одредбе једног предмета (појаве), сазнаје предмет у целини (као код синтезе и конкретизације), док се употребом метода дедукције кроз метод анализе из једног општег става издваја посебан, тј. појединачан став. Основна заједничка карактеристика поменутих метода јесте у томе да се међусобно употпуњују и претпостављају, тако да не функционишу један без другог.

Од метода који су карактеристични за правне науке, кандидат наводи да ће применити правнодогматски метод. Употребом овог метода проучава се значење правних норми у Уредби о наслеђивању како би се утврдило шта се тачно њима заповеда, почев од рецитала па преко колизионих норми и осталих норми које се односе на одређивање меродавног права за наслеђивање. Поред тога, овај метод се, кроз комбинацију са упоредноправним методом, користи за утврђивање садржине материјалних, процесних и колизионих норми за наслеђивање у упоредном законодавству и колизионих норми у осталим међународним инструментима које се односе на наслеђивање. У склопу примене правнодогматског метода од велике је помоћи и употреба језичког (језичка анализа одредаба кроз лексичко, граматичко, синтаксично и интерпукцијско тумачење), историјског (коришћење предлога закона, јавних дискусија),

телеолошког (утврђивање циља правне нормe) и системског тумачења (системско повезивање проучаване правне нормe са другим нормама из посматраног правног система).

Кандидат наводи да ће применити упоредноправни метод истраживања, који је иманентан међународном приватном праву, али и праву ЕУ. Наиме, међународна сарадња која је неопходна приликом законодавне активности ЕУ последњих година била би немогућа без компаративног испитивања решења држава чланица у релевантним областима. Стога, упоредноправним методом се, како истиче кандидат, настоји да продуби разумевање правила Уредбе о одређивању меродавног права за наслеђивање кроз њихово поређење са колизионим правилима која постоје у правима држава чланица Уредбе, али и у другим међународним инструментима који се односе на област наслеђивања са елементом иностраности, као што су, на пример, Хашка конвенција о сукобима закона у погледу облика тестаментарних одредаба из 1961. године³ и Хашка конвенција о меродавном праву за наслеђивање имовине умрлих лица из 1989. године.⁴ Кандидат образлаже да у овом случају, осим просторне компоненте упоредноправног метода, долази до изражаја и његова временска компонента, кроз комбиновану примену овог и историјскоправног метода. Затим, истиче да је примена упоредног метода, осим за разумевање правила у Уредби о наслеђивању, од великог значаја и за разумевање правила нашег међународног приватног права у области наслеђивања према ЗРСЗ-у и према новом Нацрту ЗМПП-а, посматрајући их у контексту српског права, али и права ЕУ којој желимо да се прикључимо.

Кандидат наводи да ће примењивати и историјскоправни метод истраживања како би утврдио историјски развој нормативног регулисања меродавног права за наслеђивање у оквиру националних законодавстава и на међународној правној сцени. То значи да се правила за одређивање меродавног права за наслеђивање из Уредбе о наслеђивању посматрају и у историјском контексту, упоређујући их са ранијим колизионим правилима у области наслеђивања у европским законодавствима, комбинујући притом историјскоправни и упоредноправни метод научног истраживања. На историјскоправни метод се директно наслања и примена социолошког метода истраживања, како би се утврдио друштвени контекст у оквиру кога су настале одредбе Уредбе о наслеђивању о одређивању меродавног права за наслеђивање. Кандидат истиче да ће у фокусу његовог разматрања нарочито бити друштвене тенденције појачане мобилности људи у оквиру ЕУ, у складу са основним слободама утврђеним оснивачким актима ЕУ. Наиме, чињеница да је појачана мобилност људи кроз Европу све израженија последњих деценија, то се свакако одражава неповољно на наслеђивање евентуалне имовине која се налази у различитим државама чланицама ЕУ, где се везе оставиоца протежу на више од једне државе. Како је све већа шанса да се једна иста заоставштина расправља пред судовим различитих држава чланица, применом различитих меродавних права, дошло је до појачане потребе да се из разлога ефикасности и правне сигурности пропише правило по коме ће један суд применити једно меродавно право приликом расправљања једне заоставштине. Таква потреба је, како правилно увиђа кандидат, диктирала неке основне принципе на којима се базира Уредба о наслеђивању, као што су принцип јединствене заоставштине и *Gleichlauf* принцип, где се уобичајено боравиште оставиоца у моменту смрти примењује као основни критеријум за одређивање међународне надлежности суда државе чланице и меродавног права за расправљање целокупне заоставштине. Такође, поменуте околности су утицале на законодавца и да пропише додатна правила за одређивање меродавног права која ће омогућити оставиоцу да са сигурношћу и уз прихватљив ниво предвидивости може да планира расподелу своје заоставштине. Кандидат наводи да ће комбинација историјскоправног и социолошког метода, посматрајући промене динамике кретања људи унутар ЕУ кроз време, где се одређено лице integriше у регионалну интеграцију као такву, слабећи постепено везу са државом порекла, помоћи и да се боље разуме одлука европског законодавца да пропише уобичајено

³ Хашка конвенција о сукобима закона у погледу облика тестаментарних одредаба из 1961. године, *Службени лист ФНРЈ*, Додатак бр. 11/62.

⁴ Convention on the Law Applicable to Succession to the Estates of Deceased Persons, Concluded 1 August 1989, <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=62>.

боравиште оставиоца као основну тачку везивања за одређивање меродавног права за наслеђивање, а не држављанство оставиоца.

Кандидат даје оквирни план, тј. оквирну структуру докторске дисертације на основу које ће бити обрађен предмет научног истраживања:

Увод

Предмет и циљ истраживања
Полазне претпоставке
Методологија истраживања
Очекивани циљеви
Кратак приказ рада по поглављима

Први део: Основни принципи Уредбе о наслеђивању

1. Правни оквир настанка Уредбе о наслеђивању
2. Коначан текст Уредбе о наслеђивању-структура и специфичности
3. Принцип јединствене заоставштине
4. Паралелизам између меродавног права и међународне надлежности – *Gleichlauf* принцип
5. Правна сигурност и предвидивост у планирању расподеле заоставштине
6. Координација између правних поредака
7. Принцип најближе везе у Уредби о наслеђивању

Други део: Основна правила за одређивање меродавног права за наслеђивање

1. Уводне напомене
2. Меродавно право за наслеђивање у одсуству аутономије воље оставиоца - чл. 21 Уредбе о наслеђивању
 - 2.1. Уобичајено боравиште као основна тачка везивања за одређивање меродавног права за наслеђивање
 - 2.2. Примена клаузуле одступања у одређивању меродавног права за наслеђивање
3. Избор меродавног права за наслеђивање – аутономија воље оставиоца
 - 3.1. Разлози за увођење ограничене аутономије воље оставиоца
 - 3.2. Држављанство оставиоца у тренутку избора и у тренутку смрти
 - 3.3. Форма избора меродавног права за наслеђивање
 - 3.4. Меродавно право за материјалну пуноважност избора меродавног права за наслеђивање
4. Обим примене меродавног права за наслеђивање

Трећи део: Располагања имовином за случај смрти – посебна правила за одређивање меродавног права

1. Значај увођења колизионих норми за располагања за случај смрти у Уредбу о наслеђивању
2. Располагања имовином за случај смрти осим уговора о наслеђивању
 - 2.1. Меродавно право за допуштеност и материјалну пуноважност располагања – основно правило
 - 2.2. Избор меродавног права за допуштеност и материјалну пуноважност располагања
3. Уговори о наслеђивању
 - 3.1. Квалификација уговора о наслеђивању у Уредби
 - 3.2. Меродавно право за уговоре о наслеђивању једног лица
 - 3.3. Меродавно право за уговоре о наслеђивању више лица
 - 3.4. Споразумни избор меродавног права за материјална питања уговора о наслеђивању
4. Заједнички тестаменти
 - 4.1. Изостанак посебне колизионе норме за заједничке тестаменте
 - 4.2. Квалификација заједничких тестамената

5. Појам материјалне пуноважности располагања имовином за случај смрти
 - 5.1. Питања регулисана у чл.26 Уредбе
 - 5.2. Остала потенцијална питања материјалне пуноважности располагања за случај смрти – тумачење чл.26
6. Формална пуноважност писаних располагања имовином за случај смрти

Четврти део: Примена института општег дела међународног приватног права у Уредби о наслеђивању

1. Renvoi
 - 1.1. Циљеви увођења института *renvoi* у Уредбу о наслеђивању
 - 1.2. Тумачење и примена чл.34 Уредбе
 - 1.2.1. Узвраћање на право државе чланице
 - 1.2.2. Преупућивање на право друге државе нечланице
 - 1.3. Изузеци од примене института *renvoi*
2. Јавни поредак
 - 2.1. Унутрашњи и међународни јавни поредак у контексту примене Уредбе о наслеђивању
 - 2.2. Услови за примену и дејство примене института јавног поретка у Уредби о наслеђивању
 - 2.3. Институт јавног поретка и изигравање нужних наследника
3. Упућивање на сложени правни поредак
 - 3.1. Типови сложених правих поредака
 - 3.2. Могући начини решења проблема сложеног правног поретка
 - 3.3. Решење питања сложеног правног поретка у Уредби о наслеђивању
4. Претходно питање
 - 4.1. Зависно колизионоправно везивање
 - 4.2. Независно колизионоправно везивање
 - 4.3. Решење које би требало прихватити приликом примене Уредбе о наслеђивању
5. Транспозиција и прилагођавање
 - 5.1.1. Однос прилагођавања и транспозиције
 - 5.1.2. Транспозиција стварних права
 - 5.1.3. Прилагођавање
6. Забрана изигравања закона - *fraus legis*
 - 6.1. Место института забране изигравања закона у савременом међународном приватном праву
 - 6.2. Институт *fraus legis* у контексту Уредбе о наслеђивању
7. Екс-курс: посебна правила за одређивање меродавног права у случају постојања коморијената и заоставштине без наследника
 - 7.1.1. Коморијенти – чл.32
 - 7.1.2. Заоставштина без наследника – чл.33

Пети део: Меродавно право за наслеђивање у међународном приватном праву Србије – *de lege lata* и *de lege ferenda*

1. Меродавно право за наслеђивање према ЗРСЗ
 - 1.1. Основно правило за одређивање меродавног права за наслеђивање
 - 1.1.1. Принцип јединствене заоставштине и држављанство као тачка везивања
 - 1.1.2. Обим примене меродавног права за наслеђивање
 - 1.2. Посебна колизиона правила за располагања за случај смрти
 - 1.2.1. Меродавно право за тестаментарну способност
 - 1.2.2. Меродавно право за форму тестаamenta
 - 1.2.3. Посебно о меродавном праву за уговор о наслеђивању
 - 1.3. Примена института *renvoi*
 - 1.3.1. Решење предвиђено у ЗРСЗ
 - 1.3.2. Цепане заоставштине применом института *renvoi*

- 1.4. Располагања имовином правним пословима за живота оставиоца
 - 1.4.1. Карактеристични облици располагања имовином за живота оставиоца у српском праву
 - 1.4.2. Одређивање меродавног права за располагања имовином за живота оставиоца – проблем квалификације
2. Меродавно право за наслеђивање према Нацрту Закона о међународном приватном праву - *de lege ferenda*
 - 2.1. Основни принципи меродавног права за наслеђивање према Нацрту ЗМПП-а
 - 2.2. Меродавно право у одсуству аутономије воље оставиоца
 - 2.2.1. Уобичајено бораиште оставиоца у моменту смрти као тачка везивања
 - 2.2.2. Клаузула одступања
 - 2.3. Избор меродавног права за наслеђивање
 - 2.4. Обим меродавног права за наслеђивање
 - 2.5. Меродавно право за располагања за случај смрти
 - 2.5.1. Меродавно право за завештање
 - 2.5.2. Меродавно право за уговор о наслеђивању
 - 2.6. Меродавно право за располагања имовином правним пословима за живота оставиоца
 - 2.6.1. Општи колизионоправни режим
 - 2.6.2. Посебна правила за уговор о доживотном издржавању и уговор о уступању и расподели имовине за живота
 - 2.7. Заоставштина без наследника
3. Закључне напомене

Закључак

Литература

Списак литературе и извора

1. Azcárraga Monzonis, C, Scope of the EU Family Law Regulations, in: Planning the Future of Cross-Border Families: A Path Through Coordination, (eds. I. Viarengo, F. C. Villata), Università degli studi di Milano, 2017.
2. Allegranti, I, et.al, Latvia, in: Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
3. Atallah, M, The Last Habitual Residence of the Deceased as the Principal Connecting Factor in the Context of the Succession Regulation (650/2012), Baltic Journal of European Studies, Vol. 5, No. 2, 2015.
4. Artigot Golobardes, M, Will Regulation 650/2012 simplify Cross-Border Successions in Europe?, European Property Law Journal, Vol.4, Issue 1, 2015.
5. Bajan, A, Marić, I, Nadležnost za raspravljanje ostavine u pravu Europske Unije uz osvrt na sudsku praksu, PARAGRAF god. 3, br. 1, 2019.
6. Baruffi, M, C, et.al, Applicable Law, in: Planning the Future of Cross-Border Families: A Path Through Coordination, (eds. I. Viarengo, F. C. Villata), Università degli studi di Milano, 2017.
7. Basedow, J., Consistency in EU Conflict of Laws, Revija za evropsko pravo: god.XX, br.1, 2018.
8. Bogdzevič, K, Overriding Mandatory Provisions in Family Law and Name, ELTE Law Journal, 2020/1.
9. Бордаш, Б, Утицај комунитарног права на национално међународно приватно право – одабрана пракса Европског суда правде, Зборник радова Правног факултета у Новом Саду, 3/2005, Нови Сад, 2005.
10. Бордаш, Б, Десет година примене Уредбе Брисел II bis, Зборник радова Правног факултета у Новом Саду, 4/2015.

11. Boronkay, M., Directives and Ex Officio Application of EU Law, *ELTE Law Journal*, 2017/1.
12. Brooks, K, Residence of individuals (Canada), *YOUR*, 2010. 21
13. Bost, J, Nothing Certain About Death and Taxes (and Inheritance): European Union Regulation of Cross-Border Successions, *Emory International Law Review*, vol.27, issue 2, 2013.
14. Bukovac Puvača, M, Kunda, I, Winkler, S, Vrbljanac, D, Croatia, in: *Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data* (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
15. Buonaiuti, F. M, Article 5: Choice-of-Court Agreement, in: *The EU Succession Regulation: A Commentary* (eds. A. C. Caravaca, A. Davì , H.P. Mansel), Cambridge University Press, 2016.
16. Buonaiuti, F. M, Article 6: Declining of Jurisdiction in the Event of a Choice of Law, in: *The EU Succession Regulation: A Commentary* (eds. A. C. Caravaca, A. Davì , H.P. Mansel), Cambridge University Press, 2016.
17. Buonaiuti, F. M, Article 7: Jurisdiction in the Event of a Choice of Law, in: *The EU Succession Regulation: A Commentary* (eds. A. C. Caravaca, A. Davì , H.P. Mansel), Cambridge University Press, 2016.
18. Buonaiuti, F. M, Article 8: Closing of Own-Motion Proceedings in the Event of a Choice of Law, in: *The EU Succession Regulation: A Commentary* (eds. A. C. Caravaca, A. Davì , H.P. Mansel), Cambridge University Press, 2016.
19. Buonaiuti, F. M, Article 9 Jurisdiction Based on Appearance, in: *The EU Succession Regulation: A Commentary* (eds. A. C. Caravaca, A. Davì , H.P. Mansel), Cambridge University Press, 2016.
20. Buonaiuti, F. M, Article 10: Subsidiary Jurisdiction, in: *The EU Succession Regulation: A Commentary* (eds. A. C. Caravaca, A. Davì , H.P. Mansel), Cambridge University Press, 2016.
21. Buonaiuti, F. M, Article 11: Forum necessitatis, in: *The EU Succession Regulation: A Commentary* (eds. A. C. Caravaca, A. Davì , H.P. Mansel), Cambridge University Press, 2016.
22. Buonaiuti, F. M, Article 12: Limitation of proceedings, in: *The EU Succession Regulation: A Commentary* (eds. A. C. Caravaca, A. Davì , H.P. Mansel), Cambridge University Press, 2016.
23. Van Erp, S., New Developments in Succession Law, *Electronic Journal of Comparative Law*, 11 (3), 2007.
24. Варади, Т, Бордаш, Б, Кнежевић, Г, Павић, В, Међународно приватно право, Београд, 2012.
25. Vassilakakis, E, The Choice of the Law Applicable to the Succession under Regulation 650/2012 – An Outline, *Анали правног факултета Универзитета у Зеници*, бр.18, год.9, Правни факултет Универзитета у Зеници, Зеница, 2015.
26. Vékás, L, Behind the European Succession Regulation: Differences in the Substantive Law of Succession of Member States, *ELTE Law Journal*, 2019/1.
27. Verbeke, A. L, Leleu, Y. H, Harmonization of the Law of Succession in Europe, in: *Towards a European Civil Code, Fourth Revised and Expanded Edition*, (eds. A.S. Hartkamp et.al.), Kluwer Law International, 2011.
28. Viarengo, I, Choice of Law, in: *Towards The Entry Into Force of the Succession Regulation: Building Future Uniformity Upon Past Divergencies* (eds. S. Bariatti, I. Viarengo, F.C. Villata), University of Milan, 2016.
29. Видић, Ј, Законско наслеђивање у српском и европском праву, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду*, 3/2005, Нови Сад, 2005.
30. Garret, R, et.al, Romania, in: *Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data* (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
31. Garetto, R, et.al., Denmark, in: *Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data* (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.

32. Garetto, R, et.al, Italy, in: Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
33. Garetto, R, Pascucci, F, Sgubin, E, United Kingdom, in: Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
34. Giray F. K, Possible Impacts of EU Succession Regulation No 650/2012 on Turkish Private International Law, *Анали правног факултета Универзитета у Зеници*, бр.18, год.9, Правни факултет Универзитета у Зеници, Зеница, 2015.
35. Giesela, R, von Hein, J, Towards a European Code on Private International Law?, *The Rabel Journal of Comparative and International Private Law*, vol. 79, no. 4, 2015.
36. Goebel, R. J., Supranational? Federal? Intergovernmental? The Governmental Structure of the European Union After the Treaty of Lisbon, *Columbia Journal of European Law*, Vol. 20, 2013.
37. Goldstein, G, The Concepts of Habitual Residence and Ordinary Residence in Light of Quebec Civil Law, the Divorce Act and the Hague Conventions of 1980 and 1996, Department of Justice, Canada, 2006.
38. Grušić, U, Some Recent Developments Regarding the Treatment of Overriding Mandatory Rules of Third Countries, *ELTE Law Journal*, 2020/1.
39. Gössel, S. L, The Public Policy Exception in the European Civil Justice System, *The European Legal Forum*, issue 4-2016, 2016.
40. Davì, A, Article 34: Renvoi, in: *The EU Succession Regulation: A Commentary* (eds. A. C. Caravaca, A. Davì, H.P. Mansel), Cambridge University Press, 2016.
41. Davì, A, Introduction, in: *The EU Succession Regulation: A Commentary* (eds. A. C. Caravaca, A. Davì, H.P. Mansel), Cambridge University Press, 2016.
42. Damascelli, D, International Public Policy and Reserved Shares as Governed by Regulation (EU) No 650/2012, in: *Successions and Matrimonial Property Regimes in Europe: Notarial Solutions*, Paris, 2014.
43. Danila, A, Report on Romania, in: *Towards The Entry Into Force of the Succession Regulation: Building Future Uniformity Upon Past Divergencies* (eds. S. Bariatti, I. Viarengo, F.C. Villata), University of Milan, 2016.
44. De Boer, T. M. (2008). Unwelcome foreign law: public policy and other means to protect the fundamental values and public interests of the European Community, In: *The external dimension of EC private international law in family and succession matters* (eds. A. Malatesta, S. Bariatti, & F. Pocar), CEDAM, 2008.
45. De las Heras, R, H, Luxembourg, in: Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
46. De Negri, L, Cross-Border Succession Issues and the Attempts of Serbian Legislation to Be Harmonized With the European Legislation on Succession Matters, *Pravo - Teorija I Praksa*, 38(3), 2021.
47. Devaux, A, The European Regulations on Succession of July 2012: A Path Towards the End of the Succession Conflicts of Law in Europe, or Not?, *The International Lawyer*, Vol. 47, No. 2, 2013.
48. Дика, М, Кнежевић, Г, Стојановић, С, Коментар Закона о међународном приватном и процесном праву, Београд, 1991.
49. Dikovska, I, Can a Choice-Of-Court Agreement Included in a Marriage Contract Meet the Requirements of Both EU Succession and Matrimonial Property Regulations?, *CYELP* 15, 2019.
50. Dikovska, I, Conflict of Laws Regulation of Contractual Dispositions upon Death: Should Ukraine Follow the EU's Approach?, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, Vol. 69 No. 3, 2019.
51. Domenighini, P, The EU Regulation Brussels IV: A Comparative Study Between the Succession Law of the United States and Italy, *Baku State University Law Review*, Vol. 5:2, 2019.

52. Dougan, F, Slovenia, in: Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
53. Doherty, J, Paul, R, A New Tool in Cross-Atlantic Estate Planning: Implementing EU Regulation 650/2012, Trusts and Estates Magazine, 2014.
54. Dutta, A, Novo međunarodno nasljedno pravo Evropske unije - prvo čitanje Uredbe o nasljednom pravu, Nova pravna revija, 2/2013, Sarajevo, 2013.
55. Dutta, A, Succession and Wills in the Conflict of Laws on the Eve of Europeanisation, *Labels Zeitschrift fuer auslaendisches und internationales Privatrecht*, vol. 73, br. 3, 2009.
56. Ђорђевић, С, Мешкић, З, Међународно приватно право – општи део, Институт за правне и друштвене науке, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, 2016.
57. Ђорђевић, С, О проблемима некоординираног расправљања заоставштине једног лица у различитим правним порецима, у: Правни систем Србије и стандарди ЕУ и Савета Европе (ур. С. Бејатовић), књ. 5, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, Институт за правне и друштвене науке, Крагујевац, 2010.
58. Ђорђевић, С, Прилагођавање у међународном приватном праву, докторска дисертација, Правни факултет у Београду, 2010.
59. Ђорђевић, С, Колизionoправно цепање заоставштине услед примене установе *renvoi* и уклањање насталих противречности правних норми, Гласник права, година IX, бр. 2/2018.
60. Ђорђевић, С, О допуштености прилагођавања у међународном приватном праву Србије, у: Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске Уније (Ур. Б. Влашковић), књ. 1, Правни факултет Универзитета У Крагујевцу - Институт за правне и друштвене науке, Крагујевац, 2013.
61. Ђорђевић, С, Прилагођавање правних норми у домаћем међународном приватном праву – претпоставке за примену и основни принципи примене, у: Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске Уније (Ур. С. Ђорђевић), књ. 4, Правни факултет Универзитета У Крагујевцу - Институт за правне и друштвене науке, Крагујевац, 2016.
62. Ђорђевић, S, Private International Law Regime of Inter Vivos Contracts Whose Effects are Postponed to the Death of the Contracting Party Disposing of the Property – De Lege Lata and De Lege Ferenda, *Revija za evropsko pravo*, god. XVII, br. 2-3, 2015.
63. Ђорђевић, S, Application of Renvoi in Cross-Border Succession Cases Connected to EU Member States and Serbia – Some Remarks from EU and Serbian Point of View, *Revija za evropsko pravo*: XXII, 2020.
64. Ђорђевић S, Teleološka redukcija kolizionih normi i popunjavanje pravnih praznina u zakonu o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Novom Sadu*, 2/2019. 26
65. Ђорђевић, S, Some Remarks on Prevention and Resolution of Positive Jurisdiction Conflicts between Croatian (Member State) and Serbian Courts in Cross- Border Succession Cases – from Croatian (EU) and Serbian Point of View, *Pravni Vjesnik*, God. 36, Br. 2, 2020.
66. Ђорић, A, Sloboda kretanja na unutrašnjem tržištu Evropske Unije - uvod u materijalno pravo EU, *Strani pravni život*, br. 2-3, 2004.
67. Ђурђевић, Д. Б, Институције наследног права, Универзитет у Београду – Правни факултет, Центар за издаваштво и информисање, Београд, 2017.
68. Ђурђевић, Д, Увођење уговора о наслеђивању у српско право, *Анали Правног факултета у Београду*, година LVII, 2/2009.
69. Ђурђевић, М, Уговор о поклону за случај смрти, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду*, 1/2011.
70. Espín, I, Mota, H, Meneze, J.R, Portugal, in: Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
71. Живковић, М, Станивуковић, М, Међународно приватно право – општи део, Београд, 2006.

72. Живковић, М, Опште установе међународног приватног права и ЗРСЗ: поглед двадесет година касније и *de lege ferenda*, у: Зборник радова – Двадесет година Закона о међународном приватном праву (ур. М. Живковић), Правни факултет у Нишу, Центар за публикације, Ниш, 2004.
73. Живојиновић, Д, Стављање завештања ван снаге у аустријском и српском праву, у: Зборник радова правног факултета у Нишу (ур. Р. Ковачевић-Куштримовић), бр.88, Правни факултет у Нишу, Ниш, 2020.
74. Živojinović, D, Đurđić Milošević, T, Inheritance Contract and its Substitutes in European and Serbian Law, *Revija za evropsko pravo*, God.XVII, Br. 2-3. 2015.
75. Župan, M, et.al., Hungary, in: *Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data* (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
76. Załucki, M, New Revolutionary European Regulation On Succession Matters. Key Issues And Doubts, *Revista de Derecho Civil*, vol. III, núm. 1, 2016.
77. Załucki, M, Uniform European Inheritance Law – Myth, Dream, or Reality of the Future, AFM Publishing House, Krakow, 2015.
78. Załucki, M, Disinheritance Against the EU Regulation on Succession (No. 650/2012)- Polish Law Perspective, *European Journal of Economics, Law and Politics*, ELP, Vol.4, No.2, 2017.
79. Załucki, M, Impact of the EU Succession Regulation on Statutory Inheritance, *Comparative Law Review*, Vol.24, 2017.
80. Zanobeti, A, Article 13: Acceptance or Waiver of the Succession, of a Legacy or of a Reserved Share, in: *The EU Succession Regulation: A Commentary* (eds. A. C. Caravaca, A. Davi, H.P. Mansel), Cambridge University Press, 2016.
81. Zhang, M, Habitual Residence v. Domicile: A Challenge Facing American Conflicts of Laws, *Maine Law Review*, Vol.70, No.2, 2018.
82. Ivanc, T, Kraljić, S, European Certificate of Succession – Was There a Need for a European Intervention?, *Анали правног факултета Универзитета у Зеници*, бр.18, год.9, Правни факултет Универзитета у Зеници, Зеница, 2015.
83. Ioriatti, E, Muritano, D, Oliver, C, HANDBOOK ON EU CIVIL LAW. A Self-Learning Tool for Legal Practitioners Integrating the Content and Language Learning (C.L.I.L.) Methodology, <https://biblioteca.fondazione-notariato.it/rvs/handbook-on-eu-civillaw.html>, 2019.
84. Јакшић, А, Међународно приватно право, ДЈБ Дигонале, Београд, 2008.
85. Јакшић, А, Правна сигурност у Међународном приватном праву и проблем прилагођавања, *Правни живот*, број 11-12/94., II том, Удружење правника Србије, Београд, 1994.
86. Јакшић, А, Члан 9. ЗМПП-а и основни појмови међународног приватног права, у: Зборник радова – Двадесет година Закона о међународном приватном праву (ур. М. Живковић), Правни факултет у Нишу, Центар за публикације, Ниш, 2004.
87. Jessel-Holst, C., The reform of private international law acts in south east europe, with particular regard to the west balkan region, *Anali Pravnog Fakulteta u Zenici*, 9 (18), 2016.
88. Kindler, P, Definition of succession, in: *Towards The Entry Into Force of the Succession Regulation: Building Future Uniformity Upon Past Divergencies* (eds. S. Bariatti, I. Viarengo, F.C. Villata), University of Milan, 2016.
89. Kindler, P, The general rule: the ‘last habitual residence’ of the deceased and ‘the closer connection’ are objective connecting factors in determining the law applicable to succession, in: *Towards The Entry Into Force of the Succession Regulation: Building Future Uniformity Upon Past Divergencies* (eds. S. Bariatti, I. Viarengo, F.C. Villata), University of Milan, 2016.
90. Kindler, P, Report on Germany, in: *Towards The Entry Into Force of the Succession Regulation: Building Future Uniformity Upon Past Divergencies* (eds. S. Bariatti, I. Viarengo, F.C. Villata), University of Milan, 2016.
91. Кнежевић, Г, Практични проблеми узвраћања и упућивања у нашем праву, *Правни живот* бр. 6-7, 1984.

92. Koumpli, V, Marazopoulou, V, Greece, in: Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
93. Králíčková, Z, Kornel, M, Zavadilová, L, Czechia, in: Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
94. Krstić N, Reform Steps in Inheritance Law Regulation in the Pre-Draft of Serbian Civil Code - Has The Commission for Codification Done a Good Job?, EU and Comparative Law Issues and Challenges Series – Issue 3, 2019.
95. Kränzle, M, The Notion of Habitual Residence in Recitals No 23 and No 24 of the Succession Regulation, in: Towards The Entry Into Force of the Succession Regulation: Building Future Uniformity Upon Past Divergencies (eds. S. Bariatti, I. Viarengo, F.C. Villata), University of Milan, 2016.
96. Kruger, T, Finding a Habitual Residence, in: Planning the Future of Cross-Border Families: A Path Through Coordination, (eds. I. Viarengo, F. C. Villata), Università degli studi di Milano, 2017.
97. Köhler, A, General private international law institutes in the EU Succession Regulation – some remarks, *Анали правног факултета Универзитета у Зеници*, бр.18, год.9, Правни факултет Универзитета у Зеници, Зеница, 2015.
98. Köhler, A, Agreements as to Succession under the New European Private International Law, *Revija za evropsko pravo*, god. XVII, br. 2-3, 2015.
99. Lagarde, P, Article 34: Renvoi, in: EU Regulation on Succession and Wills: Commentary, (eds. U. Bergquist, et al.), Otto Schmidt KG, Köln, 2015.
100. Lagarde, P, Introduction, in: EU Regulation on Succession and Wills: Commentary, (eds. U. Bergquist, et al.), Otto Schmidt KG, Köln, 2015.
101. Lamont, R. Habitual Residence and Brussels IIbis: Developing Concepts for European Private International Family Law, *Journal of Private International Law*, Vol. 3, No. 2, 2007.
102. Lando, O, European Private Law: Why, How, What and Who?, in: *The Making of European Private Law: Why, How, What, Who* (ed. Moccia, L.), Otto Schmidt/De Gruyter, 2013.
103. Lewandowska-Mroczkowska, M, Jurisdiction in the Succession Matters under the Regulation (EU) No 650/2012 of the European Parliament and of the Council of 4 July 2012 in the Face of Polish International Civil Procedure, *Social Transformations in Contemporary Society*, 7/2019.
104. Liin, S, Estonia, in: Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
105. Limante, A, Chochrin, T, Lithuania, in: Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
106. Lopandić, D., Između integracije i krize: Evropska unija nije više ono što je bila?, *Revija za evropsko pravo*: god.18, br.2-3, 2016.
107. Марјановић, С, О усклађености домаћег међународног приватног права са тенденцијама комунитарног права у материји меродавног права за наследне односе, у: *Зборник радова Правног факултета у Нишу – Изградња правног система Републике Србије* (ур. М. Петровић), Правни факултет у Нишу, Ниш, 2007.
108. Martone I, The concept of habitual residence in Italian jurisprudence, in: *Insights and Proposals Related to the Application of the European Succession Regulation 650/2012*, (ed. A. Delfino), Giuffrè Francis Lefebvre, Milano, 2019.
109. Matanovac Vučković, R, Kanceljak I, Does the Right to Use Digital Content Affect Our Digital Inheritance?, EU and Comparative Law Issues and Challenges Series – Issue 3, 2019.
110. Maccari, M, V, Malta, in: Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.

111. Maccari, M, V, Pertot, T, Belgium, in: Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
112. Maccari, M, V, France, in: Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
113. Max Planck Institute for Comparative and International Private Law, Comments on the European Commission's Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on jurisdiction, applicable law, recognition and enforcement of decisions and authentic instruments in matters of succession and the creation of a European Certificate of Succession, *Rabels Zeitschrift* 74 (2010) issue 3, 2010.
114. Mägi, E, et.al, Sweden, in: Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
115. Medić, I, Public Policy Exception and EU Succession Regulation – Croatian Perspective, u: *Liber Amicorum Gašo Knežević*, (ur. Tibor Varadi i dr.), Univerzitet u Beogradu – Pravni fakultet, Udruženje za arbitražno pravo, Beograd, 2016.
116. Melcher, M, Substantive EU Regulations as Overriding Mandatory Rules?, *ELTE Law Journal*, 2020/1.
117. Melker, C, Szabados, T, The Application of Overriding Mandatory Rules in Hungarian Private International Law, *ELTE Law Journal*, 2020/1.
118. Menyhárd, A, Taking European (Private) Law Seriously, *ELTE Law Journal*, 2017/1.
119. Metallinos, A, Article 23: The scope of the applicable law, in: *EU Succession Regulation No 650/2012: Commentary* (ed. H. P. Pamboukis), Nomiki Bibliothiki, Athens, 2017.
120. Meškić, Z, Private International Law on Stage – Art. 36 of the Succession Regulation on States with More than one Legal System as a Model for PIL Reforms in South East Europe, *Analiza pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici*, br.18, god.9, Pravni fakultet Univerziteta u Zenici, Zenica, 2015.
121. Meškić, Z, Ograničenje stranačke autonomije u evropskom kolizionom pravu, *Revija za evropsko pravo*, God. XIV, Br. 1, 2012.
122. Mikkola, T, Finland, in: Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
123. Miller, G, *International Aspects of Succession*, Routledge, London-New York, 2018.
124. Ministry of Justice, European Commission proposal on succession and wills – A public consultation, <http://www.justice.gov.uk/>, 2009.
125. Molnár, H, The Position of the Surviving Spouse in the Hungarian Law of Succession, *ELTE Law Journal*, 2014/2.
126. Moccia, L, European Law: From 'Market' to 'Citizenship', in: *The Making of European Private Law: Why, How, What, Who* (ed. Moccia, L.), Otto Schmidt/De Gruyter, 2013.
127. Muritano, D, Succession and Trust, in: *Towards The Entry Into Force of the Succession Regulation: Building Future Uniformity Upon Past Divergencies* (eds. S. Bariatti, I. Viarengo, F.C. Villata), University of Milan, 2016.
128. Muritano, D, Tax Aspects of International Successions: Notarial Problems, in: *Towards The Entry Into Force of the Succession Regulation: Building Future Uniformity Upon Past Divergencies* (eds. S. Bariatti, I. Viarengo, F.C. Villata), University of Milan, 2016.
129. Muritano, D, Acceptance and Waiver of the Succession, in: *Towards The Entry Into Force of the Succession Regulation: Building Future Uniformity Upon Past Divergencies* (eds. S. Bariatti, I. Viarengo, F.C. Villata), University of Milan, 2016.
130. Musliu, F, Ahmeti, A, Legal Regulation of Succession in European Union Law, Case Study: Regulation no. 650/12 of the European Union, *Acta Universitatis Danubius* Vol. 11, no. 1, 2018.

131. McDonald, M, Home Sweet Home? Determining Habitual Residence Within the Meaning of the Hague Convention, *Boston College Law Review*, Vol. 59, Issue 9, 2018.
132. Neidhardt, A. H, The Transformation of European Private International Law: A Genealogy of the Family Anomaly, European University Institute, Department of Law, Florence, 2018.
133. Németh, I, The Successions in Europe: A Contribution to the Classification and Unification of the Succession Systems in Europe, *ELTE Law Journal*, 2015/2.
134. Novičić, Ž, Sloboda kretanja ljudi u pravu evropske unije, MP-1, Vol. LV, br. 1, 2003.
135. Odersky, F, Article 10: Subsidiary iurisdiction, in: *EU Regulation on Succession and Wills: Commentary*, (eds. U. Bergquist, et al.), Otto Schmidt KG, Köln, 2015.
136. Odersky, F, Article 12: Limitation of proceedings, in: *EU Regulation on Succession and Wills: Commentary*, (eds. U. Bergquist, et al.), Otto Schmidt KG, Köln, 2015.
137. Orbán, E, Horizontal Effect: Internal Market and Human Rights – a Short Comment on Cases, Materials and Text on European Law and Private Law, *ELTE Law Journal*, 2017/1.
138. Pavelkova, B, Slovakia, in: *Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data* (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
139. Pamboukis, H. P, Introductory Remarks on Regulation No 650/2012 of 4 July 2012 on succession, in: *EU Succession Regulation No 650/2012: Commentary* (ed. H. P. Pamboukis), Nomiki Bibliothiki, Athens, 2017.
140. Panopoulos, G, Article 10 – Subsidiary iurisdiction, in: *EU Succession Regulation No 650/2012: Commentary* (ed. H. P. Pamboukis), Nomiki Bibliothiki, Athens, 2017.
141. Panopoulos, G, Article 11: Forum necessitatis, in: *EU Succession Regulation No 650/2012: Commentary* (ed. H. P. Pamboukis), Nomiki Bibliothiki, Athens, 2017.
142. Panopoulos, G, Article 12: Limitation of proceedings, in: *EU Succession Regulation No 650/2012: Commentary* (ed. H. P. Pamboukis), Nomiki Bibliothiki, Athens, 2017.
143. Paulus, D, Succession and Company Law, in: *Towards The Entry Into Force of the Succession Regulation: Building Future Uniformity Upon Past Divergencies* (eds. S. Bariatti, I. Viarengo, F.C. Villata), University of Milan, 2016.
144. Pérez Vallejo, A. M, Cazorla González, M. J, Spain, in: *Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data* (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
145. Pernice, C, Life insurance, mortis causa contract and application of the Regulation EU 650/2012, in: *Insights and Proposals Related to the Application of the European Succession Regulation 650/2012*, (ed. A. Delfino), Giuffrè Francis Lefebvre, Milano, 2019.
146. Peroni, G, Report on Italy, in: *Towards The Entry Into Force of the Succession Regulation: Building Future Uniformity Upon Past Divergencies* (eds. S. Bariatti, I. Viarengo, F.C. Villata), University of Milan, 2016.
147. Perriello, L. E, Succession Agreements and public policy within EU Regulation 650/2012, in: *Insights and Proposals Related to the Application of the European Succession Regulation 650/2012*, (ed. A. Delfino), Giuffrè Francis Lefebvre, Milano, 2019.
148. Pertot, T, Austria, in: *Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data* (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
149. Pertot, T, Germany, in: *Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data* (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
150. Pesce, F, Dominelli, S, Regulation (EU) No 650/2012 and Recognition and Enforcement of Foreign Decisions in Cross-border, Succession Matters, in: *Towards The 34 Entry Into Force of the Succession Regulation: Building Future Uniformity Upon Past Divergencies* (eds. S. Bariatti, I. Viarengo, F.C. Villata), University of Milan, 2016.
151. Петровић, М, Мероводно право за наслеђивање према предлогу Уредбе ЕУ, у: *Правни систем Србије и стандарди ЕУ и Савета Европе* (ур. С. Бејатовић), књ. 5, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, Институт за правне и друштвене науке, Крагујевац, 2010.

152. Петровић, М, Renvoi у упоредном праву и ЗРСЗ, у: Зборник радова – Двадесет година Закона о међународном приватном праву (ур. М. Живковић), Правни факултет у Нишу, Центар за публикације, Ниш, 2004.
153. Piñeiro, L. C, et.al, Coordination with Third States, Relation with Other Instruments, in: Planning the Future of Cross-Border Families: A Path Through Coordination, (eds. I. Viarengo, F. C. Villata), Universita degli studi di Milano, 2017.
154. Plevri, A, Cyprus, in: Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
155. Popescu, D. A, Guide on international private law in successions matters, Magic Print, Onești, 2014.
156. Poretti, P, Nadležnost, nadležna tijela i postupci prema Uredbi (EU) br. 650/2012 o nasljeđivanju, zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, vol.37, br.1, 2016.
157. Pfeiffer, M, Choice of Law in International Family and Succession Law, The Lawyer Quarterly 4/2012.
158. Prats Albentosa, L, Calvo Vidal, I, Report on Spain, in: Towards The Entry Into Force of the Succession Regulation: Building Future Uniformity Upon Past Divergencies (eds. S. Bariatti, I. Viarengo, F.C. Villata), University of Milan, 2016.
159. Rabel, E, The Conflict of Laws: A Comparative Study. Volume Four: Property: Bills and Notes: Inheritance: Trusts: Application of Foreign Law: Intertemporal Relations, The University of Michigan Press, 1958.
160. Радоја, К, Одступања од начела јединства наслеђивања у Уредби ЕУ-а о наслеђивању, Правни вјесник : часопис за правне и друштвене знаности Правног факултета Свеучилишта Ј.Ј. Strossmayera у Осијеку, Вол. 35 Но. 2, 2019.
161. Радивојевић, З. Р., Кнежевић Предић, В. П., Начело супсидијарности и његова примена у праву европске уније, Зборник радова Правног факултета у Новом Саду, 3/2018.
162. Ratković, T, Private International Law Aspects of Succession – The Croatian Experience, Anali pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici, br.13, god.6, Pravni fakultet Univerziteta u Zenici, Zenica, 2011.
163. Reis, A, Succession and family law, in: Towards The Entry Into Force of the Succession Regulation: Building Future Uniformity Upon Past Divergencies (eds. S. Bariatti, I. Viarengo, F.C. Villata), University of Milan, 2016.
164. Requejo Isidro, M, Jurisdiction, in: Planning the Future of Cross-Border Families: A Path Through Coordination, (eds. I. Viarengo, F. C. Villata), Universita degli studi di Milano, 2017.
165. Ристић, Б. Д., Улога клаузуле јавног поретка код уговора са међународним елементом, Зборник радова Правног факултета у Новом Саду, 2/2018.
166. Ristov, A, Harmonizacija naslednog prava u Evropskoj uniji, Revija za evropsko pravo, God.XIV, Br.1, 2012.
167. Рочкомановић, М, Колизiono регулисање наслеђивања у правним системима неких европских земаља, у: Зборник Правног факултета у Нишу (ур. С. Марковић), свеска 12, Правни факултет у Нишу, 1973.
168. Рочкомановић, М, Обим примене наследног статута у међународном приватном праву, у: Зборник радова правног факултета у Нишу (ур. Р. КовачевићКуштримовић), књ.7, Правни факултет у Нишу, Ниш, 2008.
169. Рочкомановић, М, Колизииони принцип одређивања надлежног статута у материји законског наслеђивања са елементом иностраности, у: Зборник Правног факултета у Нишу (ур. М. Митић), Правни факултет у Нишу, Ниш, 1979.
170. Roodt, C., Party Autonomy in International Law of Succession: A Starting Point for a Global Consensus, J. S. Afr. L. 241, 2009.
171. Rohová, I, Drličková, K, Habitual Residence as a Single Connecting Factor under the Succession Regulation, Scientific Cooperations Workshop on Law and Policy, Ankara: Scientific Cooperations, 2015.

172. Rumenov, I, Determination of the Child's Habitual Residence According to the Brussels II bis Regulation, *Pravni letopis* 2013.
173. Sarbinova, D, Bulgaria, in: *Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data* (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
174. Sgubin, E, Ireland, in: *Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data* (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
175. Szabados, T, Overriding Mandatory Provisions in the Autonomous Private International Law of the EU Member States – General Report, *ELTE Law Journal*, 2020/1.
176. Sieburgh, C, Taking the Next Step Towards More Equality, *ELTE Law Journal*, 2017/1.
177. Solomon, D, The Boundaries of the Law Applicable to Succession, *Anali pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici*, br.18, god.9, Pravni fakultet Univerziteta u Zenici, Zenica, 2015.
178. Sołtysiński, S, The Importance of The Principles of Equality of the EU Member States and Economic Actors in Eu Law, *ELTE Law Journal*, 2014/1.
179. Somssich, R, The Principle of Non-discrimination in Private Law Relationships as Seen and Presented by the *Ius Commune Casebook on European Law and Private Law*, *ELTE Law Journal*, 2017/1.
180. Stanivuković, M., Srpsko međunarodno privatno pravo u vremenu tranzicije: promenjen značaj državljanstva i prebivališta, *Evropski pravnik* (1), 2006.
181. Стојановић, Н, Поступак за расправљање заоставштине и претходно питање, у: *Зборник радова правног факултета у Нишу* (ур. Р. Ковачевић-Куштримовић), бр.88, Правни факултет у Нишу, Ниш, 2020.
182. Стојановић, С, Renvoi – узвраћање и преупућивање у југословенском законодавству, *Анали Правног факултета у Београду – Часопис за правне и друштвене науке*, бр. 5/86, Београд, 1986.
183. Schols, F.W.J.M, Reijnen, T.F.H, The Netherlands, in: *Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data* (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
184. Suess, R, et.al, Workshop on the Proposal for a Regulation on Succession - Some national analysis, Policy Department C - Citizens' Rights and Constitutional Affairs, European Parliament, 2010.
185. Tereszkiewicz, P, Wysocka-Bar, A, Legacy by Vindication Under the EU Succession Regulation No. 650/2012 Following the Kubicka Judgment of the ECJ, *European Review of Private Law* 4-2019.
186. Traisci, F. P, Which Future for the European Law of Successions?, in: *The Making of European Private Law: Why, How, What, Who* (ed. Moccia, L.), Otto Schmidt/De Gruyter , 2013.
187. Trstenjak, V, The 'Instruments' for Implementing European Private Law – The Influence of the ECJ Case Law on the Development and Formation of European Private Law, in: *The Making of European Private Law: Why, How, What, Who* (ed. Moccia, L.), Otto Schmidt/De Gruyter , 2013.
188. Tsouka, C, Article 34: Renvoi, in: *EU Succession Regulation No 650/2012: Commentary* (ed. H. P. Pamboukis), Nomiki Bibliothiki, Athens, 2017.
189. Tókey, B, Questions on the Cultural Cohesion (Embeddedness) of Succession Law-rhe Hungarian Example, *ELTE Law Journal* 2019/1.
190. Fauvarque-Cosson, B, The Europeanisation of Private Law: Problems and Perspectives, in: *The Making of European Private Law: Why, How, What, Who* (ed. Moccia, L.), Otto Schmidt/De Gruyter , 2013.
191. Fekete, B, The Issue of Directives and Ex Officio Application of Primary EU Law Through the Prism of the *Ius Commune Casebook on European Law and Private Law*, *ELTE Law Journal*, 2017/1.

192. Feraci, O, The Last Habitual Residence of the Deceased: Potentials and Challenges, in: Insights and Proposals Related to the Application of the European Succession Regulation 650/2012, (ed. A. Delfino), Giuffrè Francis Lefebvre, Milano, 2019.
193. Fiorini, A, Habitual Residence and The Newborn—A French Perspective, *International and Comparative Law Quarterly*, 61(2), 2012.
194. Fumagalli, L, Renvoi, in: Towards The Entry Into Force of the Succession Regulation: Building Future Uniformity Upon Past Divergencies (eds. S. Bariatti, I. Viarengo, F.C. Villata), University of Milan, 2016.
195. Harder, S., Convergence and Divergence in Private International Law, *Journal of Private International Law*, Vol. 7 No. 3, 2011.
196. Harris, P, The issue as to British renvoi in the context of the EU Succession Regulation 650/2012 (the "Regulation"), *Overseas Chambers of Peter Harris*, 2015.
197. Hayton, D, Determination of the Objectively Applicable Law Governing Succession to Deceaseds' Estates, DNotI, *Les Successions Internationales dans l'UE*, 2004.
198. Huseinspahić, A, Nasljednopravni odnosi s međunarodnim obilježjem de lege lata i de lege ferenda u BiH, s osvrtom na stanje u Srbiji, *Гласник права*, Год. V, бр. 1, 2014.
199. Caravaca, A. C, Article 4: General Jurisdiction, in: *The EU Succession Regulation: A Commentary* (eds. A. C. Caravaca, A. Davì, H.P. Mansel), Cambridge University Press, 2016.
200. Carballo Piñeiro, L, Franzina, P, Lang, A, Coordination with Third States, Relation with other Instruments, in: *Planning the Future of Cross-Border Families: A Path Through Coordination*, (eds. I. Viarengo, F. C. Villata), Università degli studi di Milano, 2017.
201. Janeen, C, Party Autonomy in The Legal Regulation of Adult Relationships: What Place for Party Choice in Private International Law?. *International and Comparative Law Quarterly*, 61(4), 2012.
202. Cormack, J. M., Renvoi, Characterization, Localization and Preliminary Question in the Conflict of Laws: A Study of Problems Involved in Determining Whether or Not the Forum Should Follow Its Own Choice of a Conflict-of-Laws Principle, *Southern California Law Review*, Vol. 14/3, 1941.
203. Crespi Reghizzi, Z, Succession and Property Rights, in: Towards The Entry Into Force of the Succession Regulation: Building Future Uniformity Upon Past Divergencies (eds. S. Bariatti, I. Viarengo, F.C. Villata), University of Milan, 2016.
204. Csöndes M, The Public Policy (Ordre Public) Rule of the EU Succession Regulation and the Hungarian Inheritance Law, *EU and Comparative Law Issues and Challenges Series – Issue 3*, 2019.
205. Queirolo, I, Jurisdiction in Succession Matters: General Rules and Choice of Court, in: Towards The Entry Into Force of the Succession Regulation: Building Future Uniformity Upon Past Divergencies (eds. S. Bariatti, I. Viarengo, F.C. Villata), University of Milan, 2016.
206. Waśik, M, Poland, in: *Family Property and Succession in EU Member States: National Reports on the Collected Data* (eds. L. Ruggeri, I. Kunda, S. Winkler), Pravni fakultet sveučilišta u Rijeci, 2019.
207. Weller, M, Mutual Trust: In Search of the Future of European Private International Law, *Journal of Private International Law* 2015/ 1.
208. Weller, M, Article 1: Scope, in: *The EU Succession Regulation: A Commentary* (eds. A. C. Caravaca, A. Davì, H.P. Mansel), Cambridge University Press, 2016.
209. Weller, M, Article 2: Competence in Matters of Succession within the Member States, in: *The EU Succession Regulation: A Commentary* (eds. A. C. Caravaca, A. Davì, H.P. Mansel), Cambridge University Press, 2016.
210. Weller, M, Article 3: Definitions, in: *The EU Succession Regulation: A Commentary* (eds. A. C. Caravaca, A. Davì, H.P. Mansel), Cambridge University Press, 2016.
211. Wendehorst, C, The 'Legal Basis' of European Private Law in the Light of EU Constitutionalisation, in: *The Making of European Private Law: Why, How, What, Who* (ed. Moccia, L.), Otto Schmidt/De Gruyter, 2013.

212. Winter, S. I, Home Is Where the Heart Is: Determining "Habitual Residence" Under the Hague Convention on the Civil Aspects of International Child Abduction, Washington University Journal of Law & Policy, Vol. 33, 2010.

Правни прописи и остали документи:

1. Закон о решавању сукоба закона са прописима других земаља ("Сл. лист СФРЈ", бр. 43/82 и 72/82 – испр. "Сл. лист СРЈ", бр. 46/96 и "Сл. гласник РС", бр. 46/2006 - др. закон).
2. Закон о наслеђивању (Сл. гласник РС", бр. 46/95 и 101/2003 - одлука УСРС).
3. Закон о парничном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013 - одлука УС, 74/2013 - одлука УС, 55/2014 и 87/2018).
4. Закон о ванпарничном поступку ("Сл. гласник СРС", бр. 25/82 и 48/88 и "Сл. гласник РС", бр. 46/95 - др. закон, 18/2005 - др. закон, 85/2012, 45/2013 - др. закон, 55/2014, 6/2015 и 106/2015 - др. закон).
5. Уговор о пружању правне помоћи у грађанским, породичним и кривичним стварима са Монголијом из 1981, Службени лист СФРЈ, МУ бр. 7/82.
6. Уговор између ФНР Југославије и Савеза Совјетских Социјалистичких Република о правном помоћи у грађанским, породичним и кривичним стварима из 1962. године, Службени лист ФНРЈ, Додатак бр. 5/63.
7. Конвенција о једнообразном закону о облику међународног тестаментa из 1973. године, Службени лист СФРЈ, МУ бр. 3/77.
8. Хашка конвенција о сукобима закона у погледу облика тестаментарних одредаба из 1961. године, Службени лист ФНРЈ, Додатак бр. 11/62.
9. Commission Staff Working Document Accompanying the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on Jurisdiction, Applicable Law, Recognition and Enforcement of Decisions and Authentic Instruments in Matters of Successions and on the Introduction of a European Certificate of Succession, SEC(2009) 411 final.
10. Convention concerning the International Administration of the Estates of Deceased Persons, Concluded 2 October 1973, <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/fulltext/?cid=83>.
11. Convention on the Law Applicable to Succession to the Estates of Deceased Persons, Concluded 1 August 1989, <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/fulltext/?cid=62>.
12. Consolidated Version of the Treaty on the Functioning of the European Union, Official Journal of the European Union 2012/C 326/47.
13. Consolidated Version of the Treaty on European Union, Official Journal of the European Union 2012/C 326/13.
14. Charter of Fundamental Rights of the European Union, Official Journal of the European Communities 2000/C 364/1.
15. Draft programme of measures for implementation of the principle of mutual recognition of decisions in civil and commercial matters, OJ C 12, 15.1.2001.
16. Green Paper - Succession and wills {SEC(2005) 270}, COM/2005/0065 final.
17. Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on jurisdiction, applicable law, recognition and enforcement of decisions and authentic instruments in matters of succession and the creation of a European Certificate of Succession, COM(2009)154 final, Brussels, 2009.
18. Regulation (EU) No 650/2012 of the European Parliament and of the Council of 4 July 2012 on jurisdiction, applicable law, recognition and enforcement of decisions and acceptance and enforcement of authentic instruments in matters of succession and on the creation of a European Certificate of Succession, OJ L 201, 27.7.2012.
19. The Hague Programme: strengthening freedom, security and justice in the European Union, OJ C 53, 3.3.2005.
20. The Stockholm Programme — An open and secure Europe serving and protecting citizens, OJ C 115, 4.5.2010.

Уводни део дисертације односи се на предмет и циљ рада, хипотезе од којих ће се полазити у истраживању, методе које ће у истраживању бити коришћене и на преглед систематике рада у дисертацији. Дисертација је подељена на пет делова, које је кандидат описао и образложио у својој пријави, а које презентујемо у овом Извештају.

Први део обухвата, пре свега, циљеве доношења Уредбе о наслеђивању и све фазе њеног настајања, до коначног текста Уредбе из 2012. године. Затим се обрађују основни принципи на којима се заснива Уредба о наслеђивању. Прво се анализирају принципи јединствене заоставштине, према коме ће један суд бити надлежан за расправљање целокупне заоставштине, примењујући притом једно право као меродавно. Затим, следећи принцип који се надовезује и подржава претходни јесте паралелизам између меродавног права и међународне надлежности, где се примењује исти критеријум за њихово одређивање – уобичајено боравиште оставиоца у моменту његове смрти. Тиме се обезбеђује да суд државе чланице примењује право своје државе као меродавно, што доприноси ефикасности у расправљању заоставштине. Следећи принцип је правна сигурност и предвидивост у планирању расподеле заоставштине која се остварује одредбама Уредбе које омогућују оставиоцу избор меродавног права за наслеђивање, као и посебним колизионим правилима о пуноважности располагања за случај смрти. Затим се говори о принципу координације између правних поредака, како у односу између држава чланица, тако и између држава чланица и трећих држава. На крају ће се обрадити принцип најближе везе у контексту Уредбе, тако што се ће се анализирати три његове функције – као основ колизионоправног регулисања, као тачка везивања и као клаузула одступања.

У другом делу се обрађују основна правила за одређивање меродавног права за наслеђивање. Прво ће се анализирати уобичајено боравиште оставиоца као основна тачка везивања за одређивање меродавног права у одсуству аутономије воље оставиоца, тачније разлози његовог увођења и критеријуми за његово утврђивање у конкретном случају. У вези са тим анализираће се и клаузула одступања из чл. 21 ст. 2 Уредбе о наслеђивању, разлози њеног формулисања и веома проблематичан однос са основном тачком везивања. Значајно место у овом поглављу заузима и ограничена аутономија воље оставиоца, прописана у чл. 22 Уредбе о наслеђивању, према коме оставилац може да изабере да меродавно право за расправљање његове заоставштине буде право државе његовог држављанства у тренутку избора или у тренутку смрти. У посебном фокусу ће бити разлози увођења ограничене аутономије као компромиса између заштите интереса оставиоца да са сигурношћу и лакоћом планира расподелу заоставштине и заштите интереса нужних наследника, затим поједина питања која се тичу формалне и материјалне пуноважности избора меродавног права за наслеђивање. Најзад, пажња се посвећује и обиму примене меродавног права за наслеђивање.

У трећем делу кандидат ће обрадити посебна правила за одређивање меродавног права која се односе на располагања оставиоца за случај смрти. Прво се анализирају правила за одређивање меродавног права за допуштеност и материјалну пуноважност располагања за случај смрти осим уговора о наслеђивању (чл. 24 Уредбе о наслеђивању), а затим и правила за одређивање меродавног права за допустивост, материјалну пуноважност, везујуће дејство и услове за раскид уговора о наслеђивању (чл. 25 Уредбе о наслеђивању). Посебна пажња ће се посветити квалifikацији заједничких тестамената за потребе одређивања меродавног права за њихова материјална питања, где се разматра да ли и када неке од њих треба супсумирати под чл. 25 Уредбе о наслеђивању. Затим ће се анализирати питања која спадају у материјалну пуноважност располагања за случај смрти наведених у чл. 26 Уредбе о наслеђивању. На крају кандидат ће обрадити и алтернативне тачке везивања за одређивање меродавног права за формалну пуноважност писаних располагања за случај смрти из чл. 27 Уредбе о наслеђивању.

Четврти део дисертације обухвата анализу општих института међународног приватног права у контексту одређивања меродавног права за наслеђивање у ЕУ, како оних прописаних у Уредби о наслеђивању, тако и оних који њоме нису изричито предвиђени, али који се свакако могу применити приликом решавања било ког приватноправног односа са елементом

иностраности, укључујући и наслеђивање. Прво ће се анализирати институт *renvoi* из чл. 34 Уредбе о наслеђивању, чија је примена предвиђена у ситуацијама када је као меродавно одређено право треће државе. Предмет анализе биће ситуације у којима може доћи до примене меродавног права треће државе, затим услови за примену *renvoi* предвиђени у чл. 34 и, коначно, изузеци од примене института *renvoi*, са критичким освртом на став законодавца да у изузетке не уврсти ситуације у којима би применом овог института дошло до нарушавања неких водећих принципа Уредбе о наслеђивању, пре свега принципа јединствене заоставштине. Даље, обрадиће се институт јавног поретка из чл. 35 Уредбе о наслеђивању, који се примењује само онда када је нека одредба меродавног права очигледно неспојива са јавним поретком државе форума. Посебну пажњу кандидат ће посветити питању односа овог института и повреде права наследника на нужни део, где се испитује да ли и у којим случајевима повреда нужног дела треба да оправда примену института јавног поретка. Даље, у чл. 36-38 Уредбе о наслеђивању регулисано је и одређивање меродавног права у случају упућивања на сложени правни поредак, како у територијалном, тако и у персоналном смислу. Стога ће предмет пажње бити ова правила Уредбе и метод који се у њима користи за одређивање меродавног права у случају интерлокалног и интерперсоналног сукоба закона унутар сложене државе. Након тога, анализираће се институт претходног питања, који није изричито прописан Уредбом о наслеђивању. Основна тема ове анализе биће одређивање метода колизионоправног везивања претходног питања, кроз испитивање могућности и оправданости примене зависног и независног метода. Затим, извесна пажња биће посвећена институту транспозиције стварних права, институту прилагођавања, као и институту *fraus legis*, нарочито оправданости његове примене у Уредби о наслеђивању. На крају овог поглавља, кандидат ће се бавити и посебним питањима меродавног права за наслеђивање која се односе на случајеве смрти два или више лица чији се редослед смрти не може тачно утврдити (коморијенти) и случајеве када заоставштина остане без наследника.

У петом делу кандидат ће се, најзад, осврнути и на правила за одређивање меродавног права за наслеђивање у међународном приватном праву Србије, *de lege lata* и *de lege ferenda*. Наш ЗРСЗ посвећује меродавном праву наслеђивању само два члана (чл. 30-31), на основу којих се одређује меродавно право за наслеђивање, тестаментарну способност завештаоца и форму тестамена. Премда је у чл. 30 ст. 1 ЗРСЗ начелно прихваћен принцип јединствене заоставштине, према коме се једно право примењује за расправљање целокупне заоставштине једног оставиоца, без обзира на место налажења његове имовине, од таквог принципа постоје значајна одступања, како због могућности примене института *renvoi*, тако и због неусклађености критеријума за одређивање меродавног права и међународне надлежности. Такође, бројна питања која заслужују посебну пажњу су остала нерегулисана. Тако, не постоји посебна колизиона норма за материјална питања тестамена, материјална и формална питања везана за уговор о наслеђивању, као и питања меродавног права за располагања имовином правним пословима за живота оставиоца. Из напред наведених разлога, а у оквиру већ постојеће тенденције за усклађивањем српског права са правом ЕУ, 2014. године је сачињен Нацрт Закона о међународном приватном праву, у оквиру кога су регулисани и међународна надлежност и меродавно право за наслеђивање са елементом иностраности, по узору на решења из Уредбе о наслеђивању. Стога ће предмет анализе представљати посебно правила о одређивању меродавног права за наслеђивање из Нацрта ЗМПП-а, њихов однос са колизионим правилима Уредбе о наслеђивању, као и могућности корекције неких одредаба у будућој очекиваној законодавној активности наше земље у области међународног приватног права.

3. Мера у којој образложење предмета, метода и циља уверљиво упућује да је предложена тема од значаја за развој науке

Образлажући предмет, циљеве, методе и структуру предложене теме докторске дисертације, кандидат најпре наводи да, иако је домаћа теорија посвећивала пажњу појединим питањима одређивања меродавног права за наслеђивање у ЕУ, још увек у нашој литератури

нису на систематски начин обрађена колизиона правила из ЕУ Уредбе о наслеђивању, што је један од основних циљева овог рада. Из тог разлога предложена тема је веома значајна за развој науке, с обзиром да ће кандидат, уз анализу адекватне стране литературе и судске праксе, као и праксе Европског суда правде, извршити свеобухватну и систематизовану обраду правила за одређивање меродавног права за наслеђивање из Уредбе о наслеђивању и покушати да разјасни сва спорна питања њихове примене, тако да ће домаћа правничка научна јавност имати прилике да стекне шири и дубљи увид у комплексност проблема одређивања меродавног права за наслеђивање. То би свакако било од велике помоћи за нашег законодавца, с обзиром да постоји, како и сам кандидат наводи, потреба за доношењем новог српског закона о међународном приватном праву који ће одређивање меродавног права за наслеђивање са елементом иностраности регулисати у складу са тенденцијама савременог међународног приватног права, дакле по узору на решења Уредбе о наслеђивању. С друге стране, може се недвосмислено рећи да научни значај предложене теме докторске дисертације увелико прелази домаће оквире. Постављајући циљ да аргументује значај основних принципа Уредбе о наслеђивању и да објасни оправданост решења које је дао европски законодавац, кандидат уверљиво образлаже да Уредба о наслеђивању није савршен правни инструмент, да ће анализа њених одредби у самој дисертацији показати да одређена решења нису довољно јасна, односно да су сувишна или противречна другим решењима и циљевима Уредбе, те наводи да ће сам формулисати одговарајуће предлоге за њену измену, што је свакако од великог значаја за европску науку међународног приватног права. Између осталог, кандидат, приликом образлагања хипотеза и метода истраживања, заузима став да клаузула одступања из чл. 21 ст. 2 Уредбе о наслеђивању не треба да постоји, јер је већ обухваћена уобичајеним боравиштем из чл. 21 ст. 1 Уредбе о наслеђивању. Аргумент за овакав храбар став кандидат проналази, с једне стране, у сврси клаузуле одступања, која се огледа у примени принципа најближе везе само када основна тачка везивања не упућује на најближе повезано право са оставиоцем, и, с друге стране, у веома широким и флексибилним смерницама за одређивање уобичајеног боравишта оставиоца које су дате у рециталима 23 и 24 с циљем да се на основу чл. 21 ст. 1 Уредбе о наслеђивању дође до меродавног права државе најближе повезане са оставиоцем. С тим у вези закључује да нема потребе за применом клаузуле одступања из чл. 21 ст. 2 Уредбе о наслеђивању, јер су њени ефекти супсумирани уобичајеним боравиштем као основном тачком везивања. Имајући ово у виду, Комисија је мишљења да је предложена тема докторске дисертације заиста значајна за развој како домаће тако и упоредне (европске) правне науке.

4. Образложење теме за израду докторске дисертације омогућава закључак да је у питању оригинална идеја или оригиналан начин анализирања проблема

Имајући у виду предложену структуру рада и образложење предмета, може се јасно видети да кандидат на озбиљан и одговоран начин приступа проучавању одређивања меродавног права за наслеђивање у међународном приватном праву ЕУ, с обзиром да је очигледна његова намера да ову тему свеобухватно и систематски анализира. Образлажући детаљно предмет, циљеве, хипотезе и структуру дисертације, кандидат истовремено објашњава свој оригинални научни приступ обради ове теме. Из његовог образложења може се закључити да постоје одређене теоријске дилеме и практични проблеми чијој анализи се приступа на критички и оригиналан начин. Његова спремност да се ухвати у коштац са темељним принципима Уредбе о наслеђивању, анализом и тумачењем њених колизионих правила и, нарочито, општим установама међународног приватног права која утичу на примену ових правила, воде закључку да се могу очекивати оригинални научни и стручни закључци који ће поставити темеље за даља истраживања у овој области међународног приватног права. Кандидатова спремност да, након критичке анализе, предложи измене поједних решења Уредбе о наслеђивању говори у прилог оригиналности ове дисертације. Такође, мора се узети у обзир и упоредноправни приступ анализи предмета истраживања који је кључан за обраду ове теме, с обзиром да се њиме, између осталог, указује на разлике које постоје у нашем и европском међународном приватном праву. Из ове упоредноправне анализе треба да проистекну одређени

закључци, нарочито предлози нових законодавних решења за наше међународно приватно право, што се свакако може квалификовати као оригинална идеја која треба да проистекне из овог истраживања. Према томе, Комисија је стекла утисак, базиран на образложењу предмета, циља и структуре истраживања и постављених хипотеза, да је пред кандидатом израда једног научноистраживачког пројекта који је у себи садржи неопходан елемент оригиналности који једна квалитетна докторска дисертација мора да има.

5. Усклађеност дефиниције предмета истраживања, основних појмова, предложене хипотезе, извора података, метода анализе са критеријумима науке уз поштовање научних принципа у изради коначне верзије докторске дисертације

Кандидат врло јасно дефинише предмет истраживања, правне принципе, појмове и категорије које жели да обради, те врло јасно конципира и образлаже научне хипотезе. Такође, имајући у виду постављену структуру рада, кандидат правилно јасно и детаљно објашњава методе истраживања, у складу са предметом и постављеним циљевима. Предложена је врло обимна, релевантна и актуелна домаћа и страна (европска) литература, употпуњена актуелним домаћим и европским прописима. Језик који кандидаткиња користи је веома јасан и прецизан, тако да су јасно објашњена правна питања и проблеми које кандидат треба да обради, што указује да се планирано истраживање може успешно спровести. Кандидат ће, поштујући критеријуме науке и научне принципе, обрадити предмет истраживања и покушати да заузме ставове о свим спорним правним питањима. Кандидат ће употпунити поменути истраживања и заузимањем става о појединим решењима из Уредбе о наслеђивању за које сматра да су нејасна, сувишна или противречна, као и предлагањем *de lege ferenda* решење за правила о одређивању меродавног права за наслеђивање у будућем закону о међународном приватном праву Србије. Имајући ово у виду, Комисија сматра да је само истраживање у предложеној докторској дисертацији постављено на конзистентан и логичан начин, као и да је кандидат ускладио предмет истраживања са начином појмовног одређивања основних правних института и правних питања, предложеним хипотезама, списком литературе, методама анализе уз поштовање научних принципа у изради коначне верзије докторске дисертације.

6. Предлог за ментора са његовим референцама којима се доказује испуњености услова за менторство

Предложена теме докторске дисертације под насловом „Меродавно право за наслеђивање у међународном приватном праву Европске уније“ припада пољу друштвено-хуманистичких наука, научној области правне науке, ужа међународноприватноправна научна област. За ментора је предложен др Славко Ђорђевић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу за ужу међународноприватноправну научну област.

У складу са чл. 11 Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, Комисија доставља следеће одабране референце предложеног ментора, из уже научне области предложене докторске дисертације, који су публиковани у последњих десет година и доказују компетентност ментора у складу са стандардом 9 за акредитацију студијског програма докторских академских студија:

- 1) ĐORĐEVIĆ, Slavko. Some remarks on prevention and resolution of positive jurisdiction conflicts between Croatian (Member State) and Serbian courts in crossborder succession cases - from Croatian (EU) and Serbian point of view. *Pravni vjesnik, Pravni vjesnik : tromjesečni glasnik za pravne i društveno-humanističke znanosti Pravnog fakulteta Sveučilišta u Osijeku*. [Onlajn izd.]. 2020, god. 36, br. 2, str. 25-49. ISSN 1849-0840, ISSN 0352-5317. <https://hrcak.srce.hr/ojs/index.php/pravni-vjesnik/article/view/9685>,

- <https://hrcak.srce.hr/ojs/index.php/pravni-vjesnik/issue/view/440>, DOI: [10.25234/pv/9685](https://doi.org/10.25234/pv/9685). [COBISS.SR-ID 17940489] **M23**
- 2) ЂОРЂЕВИЋ, Славко. Телеолошка редукција колизионих норми и попуњавање правних празнина у Закону о решавању сукоба закона са прописима других земаља. *Zbornik radova*. 2019, год. 53, бр. 2, стр. 467-487. ISSN 0550-2179. <https://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=0550-21791902467Q>, http://zbornik.pf.uns.ac.rs/images/download/2019/2019-2/doi_10.5937_zrpfns53-21968.pdf, DOI: [10.5937/zrpfns53-21968](https://doi.org/10.5937/zrpfns53-21968). [COBISS.SR-ID 513564848] **M24**
 - 3) ЂОРЂЕВИЋ, Славко, ПИРНЕР, Штефан. Неограничено тумачење немачког грађанског права у време националсоцијализма. *Анали Правног факултета у Београду : тромесечни часопис за правне и друштвене науке*. [Српско изд.]. 2019, год. 67, бр. 2, стр. 51-82. ISSN 0003-2565. <http://ojs.ius.bg.ac.rs/index.php/anali/article/view/386/735>, DOI: [10.5937/AnaliPFB1902051D](https://doi.org/10.5937/AnaliPFB1902051D). [COBISS.SR-ID 277084172] **M24**
 - 4) ЂОРЂЕВИЋ, Славко. Транспозиција страних стварних права на покретним стварима према нацрту Закона о међународном приватном праву, *Анали Правног факултета у Београду*, ISSN 0003-2565, 2013, год. 61, бр. 1, стр. 149-168. <http://anali.ius.bg.ac.rs/A2013-1/Anali%202013-1%20str.%20149-168.pdf>. [COBISS.SR-ID 199987980] **M24**
 - 5) ĐORĐEVIĆ, Slavko. Application of renvoi in cross-border succession cases connected to EU member States and Serbia : some remarks from EU and Serbian point of view. *Revija za evropsko pravo : periodični časopis Udruženja za pravo Evropske unije*. 2020, год. 22, стр. 87-103. ISSN 1450-7986. https://drive.google.com/file/d/1Jf2aIusywKKs_TWsY2nqsb1t5BWW-QFO/view. [COBISS.SR-ID 29208073] **HEINONLINE**
 - 6) ĐORĐEVIĆ, Slavko. Länderbericht Serbien : Internationales Erbrecht : Besonderheiten im Hinblick auf die Anwendung der EuErbVO : Materielles Erbrecht : Besonderheiten im Hinblick auf die Anwendung der EuErbVO : Rechtsdurchsetzung : Anerkennung und Vollstreckbarkeit deutscher Urteile : Anerkennung deutscher Erbscheine sowie Europäischer Nachlasszeugnisse. U: GIERL, Walter (ur.), et al. *Internationales Erbrecht : EuErbVO, IntErbRVG, DurchfVO, Länderberichte*. 3. Auflage. Baden-Baden: Nomos, 2020. Str. 812-830. Nomos Praxis. ISBN 978-3-8487-4808-2, ISBN 978-3-214-03938-7. [COBISS.SR-ID 513579696] **M14**
 - 7) ĐORĐEVIĆ, Slavko. Länderbericht Montenegro : Internationales Erbrecht : Besonderheiten im Hinblick auf die Anwendung der EuErbVO : Materielles Erbrecht : Besonderheiten im Hinblick auf die Anwendung der EuErbVO : Rechtsdurchsetzung : Anerkennung und Vollstreckbarkeit deutscher Urteile : Anerkennung deutscher Erbscheine sowie Europäischer Nachlasszeugnisse. U: GIERL, Walter (ur.), et al. *Internationales Erbrecht : EuErbVO, IntErbRVG, DurchfVO, Länderberichte*. 3. Auflage. Baden-Baden: Nomos, 2020. Str. 644-658. Nomos Praxis. ISBN 978-3-8487-4808-2, ISBN 978-3-214-03938-7. [COBISS.SR-ID 513579952] **M14**
 - 8) ЂОРЂЕВИЋ, Славко. Private international law regime of inter vivos contracts whose effects are postponed to the death of the contracting party disposing of the property - de lege lata and de lege ferenda. *Ревија за европско право*, ISSN 1450-7986, 2015, год. VXII, бр. 2-3, стр. 39-67. <http://scindeks.ceon.rs/issue.aspx?issue=12522>, <http://pravoeu.org/archive/>. [COBISS.SR-ID 513207728] **HEINONLINE**
 - 9) ЂОРЂЕВИЋ, Славко. Одређивање меродавног права за директан захтев оштећеног према штетниковом осигуравачу у међународном приватном праву Републике Србије. *Европска ревија за право осигурања*, ISSN 2334-7597, 2015, год. XIV, бр. 1, стр. 9-16. <http://www.erevija.org/revije.php?id=61>. [COBISS.SR-ID 513102512] **HEINONLINE, ERIH PLUS**
 - 10) ЂОРЂЕВИЋ, Славко. Одређивање меродавног права за уговор о франшизингу - неколико напомена из угла Међународног приватног права Србије. U: ВУЈИСИЋ, Драган (ur.). *Садашњост и будућност услужног права*. Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2022. Стр. [113]-134. ISBN 978-86-7623-112-6. <http://institut.jura.kg.ac.rs/images/Projekti/7%20XXI%20vek/Sadasnjost%20i%20buducnost%20usluznog%20prava%202022.pdf>, DOI: [10.46793/XVIIIIMajsko.113DJ](https://doi.org/10.46793/XVIIIIMajsko.113DJ). [COBISS.SR-ID 69920521] **M31**
 - 11) ЂОРЂЕВИЋ, Славко. Одређивање меродавног права за уговорно заступање. U: ВУЈИСИЋ, Драган (ur.). *Услуге и владавина права : [зборник реферата са Међународног*

научног скупа одржаног 28. маја 2021. године, на Правном факултету у Крагујевцу]. Крагујевац: Правни факултет, Институт за правне и друштвене науке, 2021. Стр. [99]-113. ISBN 978-86-7623-103-

4. <http://institut.jura.kg.ac.rs/images/Majsko%20savetovanje/XVII%20Usluge%20i%20vladavina%20prava/Usluge%20i%20Vladavina%20Prava%202021.pdf>, DOI: 10.46793/UEP21.009DJ. [COBISS.SR-ID 41955849] **M31**

- 12) ЂОРЂЕВИЋ, Славко. Меродавно право за уговор о дистрибуцији у међународном приватном праву Србије. У: МИЋОВИЋ, Миодраг (ур.). *Услуге и права корисника : [зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 26. јуна 2020. године, на Правном факултету у Крагујевцу]*. Крагујевац: Правни факултет Универзитета, Институт за правне и друштвене науке, 2020. Стр. [75]-106. ISBN 978-86-7623-098-3. <http://institut.jura.kg.ac.rs/images/Majsko%20savetovanje/XVI%20Usluge/XVI%20Usluge%20i%20prava%20korisnika.pdf>, DOI: 10.46793/UEP20.075DJ. [COBISS.SR-ID 16932617] **M31**
- 13) ЂОРЂЕВИЋ, Славко. Споразумни избор меродавног права (аутономија воље странака) за стварна права на покретним стварима, *Право и привреда*, ISSN 0354-3501, 2014, год. 52, бр. 10/12, стр. 23-51. [COBISS.SR-ID 211985420] **M51**
- 14) ЂОРЂЕВИЋ, Славко. Good Faith Acquisition of Used Motor Vehicles Purchased Abroad - Some Observations and Critical Remarks on Serbian Case Law. *Ревиија за европско право*, ISSN 1450-7986, 2015, год. XVII, бр. 1, стр. 27-41. [COBISS.SR-ID 513153200] **HEINONLINE**
- 15) ЛАБУДОВИЋ СТАНКОВИЋ, Јасмина, ВЛАДЕТИЋ, Срђан, ЂОРЂЕВИЋ, Славко. Investor protection fund of the Republic of Serbia. *Актуални проблеми економије*, ISSN 1993-6788, 2013, по. 10(148), стр. 319-326. [COBISS.SR-ID 512930224] **M23**
- 16) ЂОРЂЕВИЋ, Славко. Решавање квалификованог мобилног сукоба закона у стварноправним односима са елементима иностраности. *Право и привреда*, ISSN 0354-3501, 2013, год. 50, бр. 7-9, стр. 417-436. [COBISS.SR-ID 512905136] **M51**

7. Закључци и предлог Комисије

Након увида у приложену пријаву теме докторске дисертације и на основу чињеница и ставова изнетих у претходним тачкама извештаја, Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације и испуњености услова кандидата и ментора за израду докторске дисертације доноси следеће

ЗАКЉУЧКЕ

1. Кандидат Војин Чекрлић испуњава све услове за пријаву теме докторске дисертације прописане Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Крагујевцу и Статутом Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, Правилником о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта и Правилником о докторским студијама Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, будући да је положио све испите и испунио све обавезе предвиђене студијским програмом докторских академских студија и да је објавио потребан број радова из научне области из које пријављује тему докторске дисертације.
2. Тема предложене докторске дисертације припада ужој међународноприватноправној области изабраног студијског програма за коју је Правни факултет Универзитета у Крагујевцу матичан и представља научно релевантну и оправдану област истраживања.
3. Предложена тема докторске дисертације је добро формулисана и образложена, од значаја је са становишта развоја науке и представља оригиналну идеју, те је подобна за обимнију научну обраду у форми докторске дисертације.
4. Предложени ментор, др Славко Ђорђевић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу који је биран за ужу међународноприватноправну научну област, којој припада предложена тема докторске дисертације, испуњава услове да буде ментор за вођење докторске дисертације у складу са стандардом 9 за акредитацију студијског програма докторских академских студија на високошколским установама и не води више од пет доктората истовремено.

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације и испуњености услова кандидата и ментора за израду докторске дисертације упућује Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета у Крагујевцу и Већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу

ПРЕДЛОГ

да донесе одлуку којом се кандидату **Војину Чекрлићу** одобрава израда докторске дисертације под називом „Меродавно право за наслеђивање у међународном приватном праву Европске уније“.

Комисија прихвата предлог кандидата и за ментора предлаже **др Славка Ђорђевића**, редовног професора Правног факултета Универзитета у Крагујевцу за ужу међународноприватноправну научну област.

Чланови комисије

Др Славко Ђорђевић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, ужа међународноприватноправна научна област

Др Сања Марјановић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Нишу, ужа међународноправна научна област

Др Тамара Ђурђић Милошевић, доцент Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, ужа грађанскоправна научна област